

Ach, Skandinavien!

**Interview med Carsten Schymik,
der arbejder på en doktorafhandling om
skandinavisk EU-modstand**

Af Karl-Emil Sødergren

Blant forskere ved Humboldt-Universitet i Berlin, deler de skandinaviske landene et felles rykte. Vi er Europas anti-føderalister.

LÆS I BLADET

Nordens ansigt i Berlin <i>Af Hanne Kock</i>side	4
Nordiske Noter <i>Af Leif Kaiberg</i>side	5
Nu mangler kun politihundene... <i>Af Poul Erik Sjøe</i> side	6
Nekrolog over Knud P. Pedersen <i>Af Bent Brier</i>side	9
Göteborgsk mangfoldighed <i>Af Jesper Morville</i>side	10
Nice-traktaten og den danske presse <i>Af Jens-Peter Bonde</i>side	12
Hvad er danskheden? <i>Af Henning G. Sørensen</i>side	13
Frit NORDEN, fri for Norden! <i>Af Thomas W. Thyrrerstrup</i> .side	14
Replik til Thyrrerstrup <i>Af Bent Brier</i>side	15

I værmeldingen på tysk fjernsyn, blir Norge kuttet et sted i nærheten av Trondheim. Landsdelen hvor EU-motstanden i Europa er størst, kommer ikke inn på fjernsynsskjermen til tyskere flest. Det var ironisk nok også i Stjørdal, som ligger ganske nøyaktig i flukt med kanten av det tyske værkartet, at Nei til EF hadde sitt første landsmøte i 1990.

På veggen over skrivebordet til Carsten Schymik henger et komplett kart over de skandinaviske landene. Over kartet igjen, står to slagord fra tiden da EU-debatten herjet Norge og Sverige som verst før og etter folkeavstemmingene i 1994.

Er du i tvil - stem nei!

Skyll inte på mig -jag røstade nej!

Carsten Schymik tilhører en tysk forskningsgruppe ved Humboldt-Universitet i Berlin, som kaller seg *Forschungsgruppe Nordeuropäische Politik*. De siste årene har de bygget rundt seg et nettverk av tyske samfunnsvitere som i forskjellige retninger jobber med spørsmål om nord-europeisk politikk. I kortversjon heter de FOR:N, som når det uttales vil bety *foran*. Akkurat den betydningen er temmelig treffende, sett fra et tysk synspunkt. Et eget institutt for skandinavisk politikk finnes ikke ved noe tysk universitet.

Carsten Schymik sitter ved skrivebordet sitt i Berlin og ser gjennom vinduet ut mot nord. Som tema for sitt doktorarbeid tar han for seg den brede, folkelige motstanden mot EU som finnes i Norge, Sverige og Dan-

mark. Han har bak seg lengre opphold ved hovedkvarteret til *Folkrørelsen Nej till EU* i Göteborg og *Nei til EU* sitt kontor i Oslo. Med sin bakgrunn som tysker har han spurt seg hva som ligger i det mediaskapte begrepet *Euroskeptiker*.

Hvor integrasjonen går på restaurant

På menyen i enhver restaurant i Berlin blir i dag prisene oppgitt både i tyske mark og den nye euroen. Fra første januar neste år blir det bare mulig å få vekslpengen i den nye felles valutaen. Integrasjonen av et tettere forbundet Europa, tar et langt steg videre.

- I den europeiske integrasjonen ligger det en forestilling om et framtidig Europas forente stater. Dette er den viktigste politiske prosessen som skjer overhodet i Europa i dag. Ingen europeer kan la være å ta hensyn til dette, slår Carsten Schymik fast.

Han har skrevet artikler om den europeiske integrasjonen for *Die Tageszeitung* i Berlin. I en kronikk i fjor sommer analyserte Schymik den tyske utenriksministeren, Joschka Fischers, omdiskuterte tale ved Humboldt-Universitet en måned før.

- Fischer sa i denne talen det som alle tenker, men så langt ikke mange tør å si høyt. Han la tydelig fram tanken om en europeisk føderasjon, som sluttpunktet for integrasjonen av Europa. Dette er en prosess som har vært tilstede i folks bevissthet på kontinentet i hele etterkrigstiden, godt inspirert av erfaringene fra andre verdenskrig.

- For å illustrere dette som en forskjell til de skandinaviske landene, kunne jeg si at det er like naturlig for en tysker å støtte en integrasjon med de andre europeiske land, som det er å skru av lyset når han eller hun forlater et rom. Det er ikke like selvfølge-

lig i Norge, sier Schymik spøkefullt. Han blir alvorlig igjen.

- I bunnen av dette ligger en ekte paneuropeisk holdning, som går ut på at det som er bra for Tyskland, også vil være et gode for Portugal eller Frankrike, og omvendt.

Teorier som møtte motstand

I sitt doktorarbeid tar Schymik bruk av teorier som er velkjente for alle som på et vitenskapelig plan har arbeidet med spørsmål om integrasjon i Europa.

- Det finnes tre teorier som har dominert prosessen siden 40-tallet. Den føderalistiske, den funksjonalistiske og den intergovernmentalistiske. Dette er tankemønster som på den ene siden har fungert som vitenskapelige retninger for akademiske miljøer, og på den andre siden har vært en slags filosofi for sentrale politikere som har tjent tanken om integrasjonen, sier Carsten Schymik.

I årene etter andre verdenskrig var den føderalistiske retningen svært populær blant akademikere og politikere på kontinentet. Denne teorien har i seg et uttalt mål om å omdanne

Europa til en føderasjon, i en betydning hvor nasjonalstatene blir delstater i et større felleskap. Som svar på den motstanden føderalismen møtte først og fremst i Frankrike, ble

„Folk her tror at opposisjonen i Skandinavia kjennetegnes av gamle nasjonalister eller tullete nordboer, og at Euroskeptikerne ikke har noe å bidra med“

en annen teori om integrasjonen tatt i bruk, nemlig den funksjonalistiske. I integrasjonen mot en føderal statsdannelse i Europa, er den funksjonalistiske teorien identisk med føderalismen, men den inneholder ikke et uttalt mål om en føderasjon.

- Fordi funksjonalismen, så å si, lurer føderasjonen inn bakveien, har den vist seg å være langt mer vellykket enn de andre teoriene i utviklingen mot en europeisk føderal stat, forklarer Schymik.

Det finnes tre store gjennombrudd i integrasjonsprosessen som støtter seg til den funksjonalistiske teorien. Den europeiske kull- og stållunionen, Roma-traktaten og opprettelsen av Det indre markedet, ble framstilt som en dyd av økonomisk nødvendighet, uten noe mål om en politisk union. Oppholdet i funksjonalismens framgang var perioden fra midten av 60-tallet til midten av 80-tallet, og som derav har fått navnet Eurosklerosen. Med profilerte politikere som de Gaulle og Margaret Thatcher møtte integrasjonen en vegg, og den intergovernmentalistiske teorien vant fram. I denne retningen støjer man på tankegods som konkret ønsker å stoppe utviklingen mot en føderasjon.

Problemet med disse teoriene er at de i liten grad forklarer hvordan motstand mot integrasjonen oppstår. Teoriene er aldri formulert for å sette fokus på motstand mot integrasjonsprosessen, men tvert i mot for å si hva som fremmer den.

- Jeg har kommet fram til at både den inter- governmentalistiske og funksjonalistiske teorien forklarer på en rimelig måte hvordan integrasjonen går framover, men at de i mindre grad kan forklare hvordan det oppstår politisk motstand mot den. Her fungerer den føderalistiske teorien best. Sagt på en enkel måte; den som klarer å sette fokus på økonomiske nødvendigheter ved integrasjonsprosessen vil kunne samle flertall i en befolkning, mens den som argumenter på et ideologisk plan om integrasjonen vil samle motstand blant folket.

Forskning om den føderalistiske bevegelsen finnes det svært mye av på kontinentet, mens hva som kjennetegner motstanden mot integrasjonen er lite dokumentert.

- Det merkelige er at knapt noen forskere har sett nærmere på de kreftene som forsøker å bremse en videre integrasjon. Man kunne nesten si at det er et tabubelagt tema, også i de landene som har en aktiv, motstandsbevegelse. Spørsmålet om integrasjon er en ganske tydelig konflikt mellom nord og sør, hvor Nord-Europa utgjør et tyngdepunkt i motstanden. Derfor er Skandinavia et godt egnet felt å forske på, mener Schymik.

Annerledeslandene

I Tyskland er motstand mot integrasjonen intuitivt forbundet med en eller annen form for høyre-ekstremisme, som for eksempel Le Pen i Frankrike eller Haider i Østerrike.

- Folk her tror at opposisjonen i Skandinavia kjennetegnes av gamle nasjonalister eller tullete nordboere, og at Euroskeptikerne ikke har noe å bidra med, sier Carsten Schymik.

- Det er ikke tilfellet legger han til. Som utvekslingsstudent i Bergen i 1994 opplevde Schymik for første

Frit NORDEN

Redaksjon:

Leif Kajberg (ansvarshavende)
Klirevænget 31, 2880 Bagsværd
Tlf. 44 98 29 32
Bent Brier, Jesper Morville

Redaktionspanel:

Ib Christensen
Kurt Francis Madsen
Poul Erik Søb

Abonnement: kr. 90,-

Annoncer: kr. 2,- pr. spalte-mm
ekskl. tillæg for farver, ekskl. moms

Tryk: Toptryk, Gråsten

Carsten Schymik, der har avsluttet en tysk statsvidenskabelig uddannelse (1996), er p.t. indskrevet ved Humboldt-universitetet i Berlin. Her arbejder han på en doktorafhandling om skandinavisk EU-modstand. Schymik behersker norsk - det lærte han sig under et ophold som udvekslingsstuderende i Bergen i 1994.

I løbet af april-maj opholdt den tyske politolog sig som gæsteforsker ved Københavns Universitets institut for statskundskab. Under opholdet i København lagde Schymik vejen forbi Sigurdsgade, Folkebevægelsens sekretariat, for at indsamle kildemateriale og gennemføre samtaler med medarbejdere på sekretariatet og nuværende og tidligere medlemmer af Folkebevægelsens styrelse. Schymiks undersøgelse er den første mere udførlige sammenlignende studie af EU-modstandsbevægelserne i Danmark, Norge og Sverige.

En af hans nok så interessante pointer er, at eksempelvis det danske nej ved afstemningen om ØMUen ikke kan affærdiges som et „populistisk“, fremmedfjendtligt og nationalistisk nej - en opfattelse, der desværre synes at være udbredt i Tyskland. Modstanden mod øget integration og suverænitetssafgivelse blev ikke båret frem af ekstremister, hverken til venstre eller til højre, men derimod af brede, folkelige bevægelser, som på et tværpolitisk grundlag forsvarede demokratiets sag.

gang en kritisk diskussion om EU på nært hold.

- Jeg har siden den gang ønsket å komme til bunns i hva vegringen mot integrasjonen du finner i Skandinavia, og på den måten i Europa generelt, egentlig dreier seg om.

I sin forskning har Carsten Schymik kommet fram til at motstandsbevegelsene i Skandinavia er demokratiske bevegelser, uten noen radikale framstøt verken til høyre eller venstre. Dette er ikke overraskende

for oss, men for et tysk publikum er dette nesten en selvmotsigelse.

- Det å være en god demokrat og samtidig motstander mot integrasjonen er overraskende i Tyskland, forteller Schymik.

Ved å bruke den føderalistiske teorien for integrasjon til å se på motstanden i Skandinavia, når han fram til det punktet hvor det framfor alt er nei-bevegelsene som i sin argumentasjon klarer å se hva integrasjonen egentlig dreier seg om.

- Det var utelukkende motstanderne som diskuterte ut ifra at et norsk EU-medlemskap ville føre landet inn i en føderasjon. Europabevegelsene benektet at dette var tilfellet. På den måten er det i Norge heller *Nei til EU* og ikke Europabevegelsen, som tenker på en paneuropeisk måte. De anerkjenner fullt ut forestillingen om Europas forente stater, og det var på dette grunnlaget motstandsbevegelsen i Norge kunne vinne kampen. Tilhengerne av EU hadde ingen argumenter som kunne stille opp mot denne erkjennelsen.

- Vi ser i Norge at det å peke på økonomiske fordeler ved et EU-medlemskap ikke var nok, mens det å fremheve nasjonal suverenitet og demokrati, vant fram i folkeavstemningen. Det synet på den europeiske virkeligheten som seiret var av føderalistisk natur. Flertallet i den norske befolkningen, og generelt motstanden mot den europeiske integrasjonen i Skandinavia, bygger på anti-føderalisme.

Et historisk paradoks

I en historisk sammenheng, mener Schymik det finnes mange likhetstrekk mellom den skandinaviske opposisjonen mot EU, og de som argumenterte mot dannelsen av føderasjonene i USA og Sveits.

- Selv om disse grupperingene er helt forskjellige når det gjelder kulturell bakgrunn, er det påfallende likhetstrekk mellom argumentasjon som den gang ble brukt mot føderasjonen i USA eller Sveits, og det som i dag

blir gjort i Skandinavia, sier Carsten Schymik.

Et poeng i doktorarbeidet hans, er at også Europa har gjennomgått en prosess mot sin egen statsforfatning

- En føderasjonsdannelse har historisk alltid vært preget av konflikter, og integrasjonen er også avhengig av motsetninger for å lykkes.

Motstandsbevegelsene i Skandinavia er et bidrag til denne grunnlovsprosessen. Faktisk blir det motstandsbevegelsene som i den debatten de fører, skaper legitimitet for en videreføring av den europeiske føderasjon på hjemmebane.

- Du har et veldig godt eksempel fra Danmark hvor *Folkebevægelsen mod EU* helt siden begynnelsen i 1979, har stilt til valg i Europaparlamentet. Dette er et av få partier som kan kalles et genuint europeisk parti. I Danmark er dette en utenomparlamentarisk bevegelse, men i europeisk sammenheng stiller de med representanter i politisk besluttende organer. Alle andre politikere som sitter i Europaparlamentet, forstår seg først og fremst som medlemmer av politiske partier i hjemlandet. *Folkebevægelsen mod EU* er avhengig av EU, for å være et parti.

Foregangslandene

I Norge, Sverige og Danmark har vi hatt en dyp diskusjon, blant folk flest, om integrasjonen i Europa. På kontinentet har prosessen gått fremover uten en stor, åpen debatt og med få folkeavstemninger.

- De skandinaviske landene blir betraktet som foregangsland når det gjelder likestilling mellom kjønnene og utviklingen av velferdsstaten. Det kan vise seg at Norge, Sverige og Danmark også i spørsmålet om utviklingen av en føderasjon i Europa, har mye å lære oss tyskere, for eksempel. Vi har aldri hatt noen slik offentlig diskusjon som det dere har hatt i Skandinavia, men samtidig har integrasjonen kommet mye lenger i Tyskland. Den kritikken som er formulert hos dere, burde vi i større grad ta inn over oss, mener Schymik.

Som konklusion i doktorarbeidet er det et vesentlig poeng at motstanden mot integrasjonen av Europa kan bidra mer konstruktivt i retningen føderasjon, enn en blåøyd tro på at utviklingen går i riktig retning.

- Historikere er enige om, at det var motstanderne mot den amerikanske føderasjonsbyggingen som fikk borgerrettighetene inn i grunnloven. Et så høyverdig og vesentlig trekk ved den amerikanske grunnloven, var et initiativ fra de som var mot føderasjonen. På samme måte er det godt kjent at protokollføring av møter i ministerrådet, begynte etter trykk fra de skandinaviske medlemslandene. Regjeringene i Sverige og Danmark forsøker å fremme det som motstanderne i hjemlandet kritiserer ved EU, forteller Schymik.

Et sted utenfor skjermen

Et godt stykke nord for vinduet over skrivebordet til Carsten Schymik, ligger det eneste skandinaviske landet som i dag ikke er medlem av EU. Carsten Schymik tror ikke på noen ny EU-debatt i Norge på en god stund til. For at tilhengerne av EU skal ha en sjanse til å vinne i Norge, må noe radikalt forandre seg i diskusjonen, mener han.

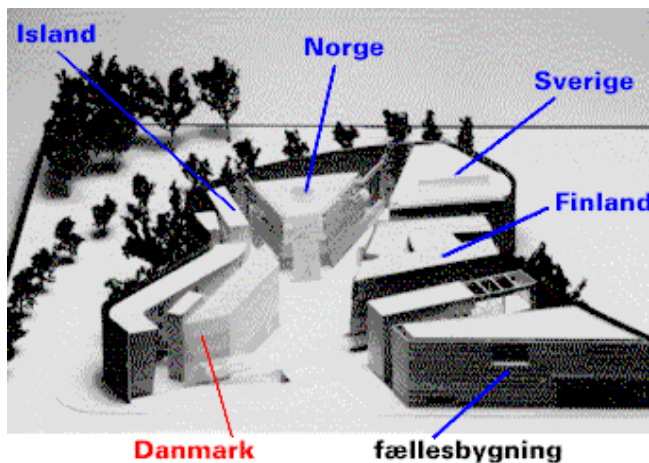
- De økonomiske fordelene ved et EU-medlemskap har jo allerede Norge omtrent komplett utnyttet med EØS-avtalen.

Akillesehælen til motstanden mot EU i Norge, ligger på det sikkerhetspolitiske området. Når den tiden kommer at en europeisk unionsarme tar form, da tror jeg at mange nok motstandere kan endre mening, til at flertallet av nordmenn vil være med i EU, tror Carsten Schymik.

*Karl-Emil Sødergren
Mars 2001*

Nordens ansigt i Berlin

Den gamle drøm om at bygge de nordiske ambassader sammen er blevet til virkelighed

Efter Berlinmurens fald og beslutningen om at flytte hovedstaden fra Bonn tilbage til Berlin besluttede de fem nordiske lande (Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige) i 1994 at etablere et fælles nordisk ambassadeprojekt.

Nordisk enhed kombineret med individuel frihed

En første udskrevet arkitektkonkurrence om et fælleshus, fælles kælder samt rammerne for det fælles projekt blev vundet af de østrigsk-finske arkitekter Alfred Berger og Tiina Parkkinen. Der er tale om en opdeling af grundarealet i individuelle, nationale områder, sammenholdt af et 4-etagers højt kobberbånd, som omslutter alle bygningerne og etablerer det fælles nordiske i fysisk form. Det Nordiske Ambassadeprojekt illustrerer - med udenrigsminister Niels Helveg Petersens ord - på bedste vis den fortsatte styrke i det nordiske samarbejde og markerer med individuelle ambassader den nordiske samhørighed samtidigt med, at landenes egenart og selvstændighed er fastholdt.

Derefter blev der i de fem nordiske lande udskrevet nationale arkitektkonkurrencer vedrørende udformningen af de nationale ambassader. Hver bygning har derfor fået sit nationale særpræg ikke mindst på grund af de valgte materialer fra hjemlandet. Alle bygninger fremstår som bevis på nordisk formåen indenfor design og teknik.

Projektet har vakt interesse og nysgerrighed og er blevet positivt modtaget i Tyskland, ikke mindst på grund af symbolikken, der har været ledetråd for hele projektet: Nordisk samarbejde og fem individuelle lande. Men samarbejdet sætter også sit præg på ambassadehverdagen. 'Nordiske fordele' er bevidstheden om at posi-

NORDISKE NOTER

Svensk kultur er ikke til salg: Modkulturen markerer sig i Falun

Det er ikke blot i Gøteborg i juni, det sker, som omtalt andetsteds i bladet. Flere steder i Sverige planlægges der slagkraftige demonstrationer og manifestationer mod EU. Således fx i Falun, hvor EU's kulturministre var samlet til møde i maj. Den 19. maj fandt der således et protestmøde sted i anledning af EU-kulturministrenes møde, og den 21. – 22. maj blev der gennemført en maratonoplæsning af udvalgte forfatters værker. Hovedparolerne var Ja til kronen – nej til ØMU! Sverige ud af EU! I arrangementerne i anledning af ministermødet medvirkede omkring 80 medlemmer af Folk rörelsen, aktivister, lokalpolitikere, kunstnere, forfattere, kulturpersonligheder, sympatisører m.fl.

„Det er åbenlyst, at regeringen ønsker at udnytte det svenske formandskab i EU til at vinde folkelig opbakning til EU-projektet og dermed bane vejen for en tilslutning til ØMUen,“ hedder det i en erklæring om baggrunden for demonstrationen og kulturmanifestationen i Falun i maj. Det påpeges, at den svenske regering har bevilget 835 millioner gode svenske kroner, som er øremærket til en reklameoffensiv, som skal vende den negative svenske EU-opinion. Dette beløb er meget større end det, som andre EU-lande har satset under deres formandsskabsperioder. Ved at afholde ministerrådsmøder forskellige steder i landet er det endvidere tanken at forstærke den indenrigspolitiske effekt. Ministrene skal jo ikke beslutte noget, meningen med at samle ministrene på forskellige lokaliteter rundt om i Sverige er jo udelukkende, at disse seancer skal fungere som propaganda for EU. De kommuner og amter, som får ”æren” at at blive værter for arrangementerne, forventes at gøre deres pligt og villigt stille sig til rådighed for ministrene og deres følge. Endnu flere skattekroner skal presses ud af den hårdt trængte kommunale økonomi, og i stedet for midler til gamle medborgere i ældreplejen, patienter på hospitalerne og børnene i skolerne skal kommuner og amtsråd føle sig tvungne til at afsætte ressourcer til forherligelse af EU.

I udtalelsen hedder det videre, at

„Falun kommune er en af de kommuner, som lader sig udnytte i det spil, som regeringen driver, og kommunens ansvarlige embedsmænd sluger den bitre pille uden at kny.“ På Falun kommunes hjemmeside på Internet fremstilles EU-kulturministermødet den 20. – 22. maj som en af de vigtigste begivenheder i Faluns tusindårige historie! I Falun har adskillige svenske og udenlandske kongelige personer og andre stormænd gennem århundreder passeret revy, men den underdanighed, som omgiver kulturministermødet er noget nyt, og det virker malplaceret og dybt latterligt. Denne respekt for magthaverne og de store i samfundet ligger langt fra de traditioner, man har i Dalarna. Derfor er de modaktioner, som man fra de lokale EU-modstandsbevægelsesrepræsentanters side har planlagt i forbindelse med ministermødet ikke kun vigtige med henblik på at vise, hvor stærk EU-modstanden er i Sverige, og specielt i denne del af Sverige. Lige så vigtigt er det give et indtryk af de folkelige kulturtraditioner og den iboende og rodfæstede frihedstrang, som i årenes løb ikke mindst har kendetegnet Dalarna och Bergslagen.

Da ministermødet i Falun desuden omhandler kulturspørgsmål, er det en glimrende lejlighed til at synliggøre den svenske kulturarv og markere, at svensk kultur ikke er til salg. „Vi er ikke en del af EU-kulturen,“ fremhæves det. Derfor opfordrede man fra arrangørernes og initiativtagernes side til fx „oplæsning af forskellige forfatters værker og/eller tekster, som indeholder frihedstemaer! Forfatterne og/eller teksterne må gerne have lokal tilknytning, men det er ikke noget must. Den, som ønsker at gribe chancen til at sige sit hjertes mening om EU, om Sveriges medlemskab af EU og om planerne for Sveriges deltagelse i ØMUen, skal derfor hilses velkommen ved denne specielle lejlighed. Marathonoplæsningen vil lejlighedsvis blive afbrudt af forskellige kulturindslag. Musikalske såvel som verbale.“

Mere om protestarrangementerne over hele Sverige kan findes på Nej till EU's hjemmeside:

<http://www.nejtill.eu/se/>

-lk

Hjertet I den danske ambassade er en høj foyer, som spalter bygningen i to, til den ene side en svungen væg, præcist beklædt med asketræslameller, til den anden side, en smuk hvidmalet 'himmeltrappe' støbt i beton med karakteristisk afrundede kanter.

tive resultater kan opnås ved fællesløsninger (fra rengøring og vagtværn til udstillinger og reklamefremstød) og at samarbejde giver øget viden og konkurrencemuligheder udadtil.

Kort sagt: En solstrålehistorie.

Se mere på nettet:

<http://www.nordischebotschaften.org>

http://www.daenemark.org/dansk/dk_ansichten.htm

<http://www.norwegen.org/Wilkommen/Wilkommen.htm>

<http://www.schweden.org/pages/index.htm>

http://www.finlandemb.de/news/berlin_d.htm

Nu mangler kun politihundene på kajen

Danmark er bundet af hjemmestyreløven, som blev til efter Danmarks ønske, ikke færingeres

Af Poul Erik Søe

Det færøske landsstyre, som er øernes regering, og flertallet i det færøske lagting vil det samme som den danske regering og det danske folketing. Det skal færingerne nu straffes for.

De danske regeringer i tiden efter anden verdenskrig og det danske folketing i de forskellige sammensætninger har alle ønsket, at færingerne selv skal overtage forvaltningen af det færøske samfund.

Det står i hjemmestyreløven, som er vedtaget af det danske folketing og stadig gældende lov. Meningen med hjemmestyreløven er den enkle, at færingerne selv kan overtage gren efter gren af forvaltningen. Løven siger også, at færingerne selv kan vedtage, hvornår det skal ske. Det kan en dansk regering eller et dansk folketing ikke hindre dem i. Det er selve kernen i hjemmestyreløven.

Nu har det færøske landsstyre og flertallet i lagtinget vedtaget, at overtagelsen af de sidste grene af forvaltningen skal ske senest år 2012. Færingernes landsstyre og lagting gør tilmed det prisværdige, at de lader færingerne selv som folk tage stilling til, om overtagelsen skal ske i løbet af de tolv år. Derfor skal der være folkeafstemning i maj i år på Færøerne.

For at få indsigt i de politiske spændinger mellem dansk og færøsk er det vigtigt, at folkeafstemningen til maj på Færøerne ikke er nødvendig og ikke skyldes færøsk eller dansk lovgivning. Når der skal være folkeafstemning, er det alene grundet i anstændig og ansvarlig holdning hos det nuværende landsstyre og lagting på Færøerne.

Færingernes landsstyre og lagting kunne selv - uden færøsk folkeafstemning og uden at spørge Danmark

- overtage de områder, som Danmark stadig har magt over på Færøerne. Det er, hvad hjemmestyreløven går ud på. Færingerne skal ikke tigge om selvstændighed på de enkeltområder i forvaltningen, det handler om. Det er deres lovmæssige ret selv at forvalte - og det er vel at mærke en lov, der er vedtaget i det danske folketing.

I stedet for at fare frem som magtmennesker og udnytte det flertal, der er i lagtinget, så viser det færøske landsstyre og dets bagland agtelse for det færøske folk som helhed, nemlig ved at holde folkeafstemning om det, som det politiske flertal i magtfuldkommenhed selv kunne have gennemtrumfet.

Det skyldes selvsagt landsstyrepartiernes viden om, at det færøske folk er langt mere sammensat i frihe-

Ydelserne fra det danske rige til Færøerne skyldes ikke færøsk nasse-trang, men en aftale mellem færinger og danskere som plaster på såret, da danskerne krænkede folkeviljen, som den var udtrykt i folkeafstemningen

den til forskellighed, end danskerne nogen sinde får at vide i den trykte og elbårne presses skøjten hen over den atlantiske overflade i skildringerne af Færøerne og færingerne.

Det færøske landsstyre og partierne bag er ikke en samling råtkødsnationalister af oprørske løsrivere

med samfunds-omstyrning som mål. Det er folk fra højre til venstre i færøsk politik, socialister og liberale, arbejdsgivere og arbejdstagere, fiskere, handlende og skrivestue-folk. Nøjagtig som deres modstykke i færøsk politik er det - blandingen af socialdemokrater og sambandsfolk, to partier der er endt med at gøre fællesskabsbåndet til Danmark til egen lænke.

I et helheds-hensyn til det færøske folk skal der holdes folkeafstemning om det, der kunne vedtages uden. Det er agtværdigt, det er forbilledligt og ingen burde mer end danskerne og Danmarks folkevalgte prise, at det helheds-hensyn er til stede som en selvfølge i det færøske folk og dets politiske ledelse.

Men udskrivelsen af folkeafstemning på Færøerne fik et grinbud til at gå gennem Vandrehallen på Christiansborg. Raske drenge, færing at dræbe, det er vor lyst, lød det gennem de danske partiværelser, mens politikerne greb til nutidens våben, finansudvalgets kreditkort, for at få de færøske udbetalinger stoppet. Inden dagen var omme, lignede de danske politikere hvaler på land, strandet ved at følge egne vildledende signaler.

Statsminister Nyrup Rasmussen, vor tids udgave af de magtbrunstige danske fogeder på Færøerne, samlede dansk flertal til at straffe Færøerne med et stop efter fire år af det danske bloktilskud til øerne. Hvis færingerne ved folkeafstemningen siger ja til at overtage de resterende forvaltningsgrene, så lukkes der ned efter fire år. Med andre ord skal færingerne straffes for at gøre det, som de danske regeringer og skiftende folketingflertal siden anden verdenskrig har ønsket, færingerne skal gøre.

Det er ren panik ved lukketid, viagra på vindkuede agre. Man vil straffe et

**Færøernes
landsstyre har, efter
at denne artikel blev
skrevet, vedtaget at
der ikke skal være
vejledende
folkeafstemning i
maj 2001.**

selvstændigt folk for at gøre, hvad man har bedt det om at gøre - og aftalt med det i en hjemmestyreløve. Når det overhovedet kan formes i ord, skyldes det manglende indsigt hos danskerne i dansk-færøsk historie og værre endnu - manglende vilje til at agte og værne et folkeligt mindretal i det såkaldte rigsfællesskab.

Det synes at være aldeles ukendt for det danske folk, at når færingerne overtager en gren af forvaltningen, så får de ikke bare magt over den del af forvaltningen, men de skal også selv klare udgifterne. Sådan har det været med de grene af forvaltningen, som færingerne har overtaget til nu. Og sådan er det med de grene, der er tilbage.

Det, som statsminister Nyrup, regering og folketing vil straffe, er altså rent ud, at færingerne selv vil betale udgifterne til de fælles områder af deres eget samfund. Det er jo det, folkeafstemningen til maj handler om.

Det utrolige er så, at danske politikere slipper fra den slags ved at bilde danskerne ind, at det er færingerne, der er nassere med torskeslim på hænderne i den danske statskasse. Folkeafstemningen til maj handler purt og rent om, at færingerne i fremtiden og se-

nest 2012 selv skal betale, hvad den danske stat har betalt til nu. Men danske politikere fremstiller det, som om det er en ny og snu måde at få flere penge på. Det er det, der i politik kaldes „at stå på hænder med benene solidt plantet på jorden“ - en stilling, der efter pålydende værdi dog også er egnet til den afklapsning, danske politikere fortjener.

Jamen, er det da ikke en atlantisk fidus at sætte år og dag på seneste færøske overtagelse af danske forvaltnings-områder? Nej, det er aldeles lovligt efter hjemmestyreløven. Færingerne kunne have ventet i halvtreds år eller hundred år. Men det vigtige er, at de kunne også vedtage det til at gælde fra nu. Og faktisk er områder af den danske forvaltning på Færøerne overtaget af færingerne selv i årenes løb. Alt aldeles som det var meningen med hjemmestyreløven og pagten mellem de to folk.

Når ikke alle områder af forvaltningen er overtaget af færingerne selv, og når færingerne derfor ikke betaler alt i deres samfunds-styrelse selv, så skyldes det jo netop ikke de partier, der nu danner landsstyre, regering, på øerne og har flertallet i lagtinget. Det skyldes derimod de færø-

ske socialdemokrater og Sambandspartiet, som kun modstræbende har villet give færingerne ansvar for deres eget liv som selvstændigt folk.

Når statsminister Nyrup, regering og det danske folketing lykkes med den idræt, der hedder „at stå på hænder med benene solidt plantet på jorden“, så skyldes det en mageløs åndelig dovenskab i det danske folk. Alene af den grund kan den danske statsminister og folketinget lykkes med at fremstille det nuværende færøske landsstyre og lagtingets flertal som penge-nassere, skønt landsstyre og lagtings-flertal netop vil gennemføre, at færingerne selv skal betale.

Og sådan slipper danske politikere også fra det kunststykke at fremstille de færøske socialdemokrater og Sambandspartiet som samfunds-ansvarlige og sparsommelige, skønt færøske socialdemokrater og sambandsfolk ønsker fortsat dansk betaling af færøsk samfunds-forvaltning, ikke i fire år, som statsminister Nyrup taler om, ikke i tolv år, som det færøske landsstyre taler om, men i halvtreds år eller hundred år eller til evig tid.

Viljen til at ville klare sig selv straffes af danske politikere. Lysten til fortsat umyndiggørelse af et selv-

stændigt folk med fremstrakte tiggerhænder fremkalder derimod danske politikeres beundring. Og det er ligegyldigt, om det er liberale danske venstre-politikere eller socialdemokrater - de enes skønt om at straffe den, der ikke dagligt vil åbne statskassen med ydmygelsens og underkastelsens fyrtøj.

Færingerne bryder hverken moralsk eller juridisk lov af at sætte dag og år på den seneste overtagelse af forvaltnings-grene fra den danske magt. De områder, der hidtil er overtaget fra Danmark, er selvsagt også sket til en bestemt dato, som har været fastsat forud. Alt andet er jo vås.

Derimod er det en grov fidus, når statsminister Nyrup, regeringen og det danske folketing sætter år og dag på ophøret af de danske ydelser til Færøerne. Fire år, siger den danske statsminister Nyrup Rasmussen og ligner sig selv, Marianne Jelved og deres fælles utroværdighed de dage før euro-afstemningen, da der pludselig skulle sættes år og dag på folkepensionen. Efter de to ministres udsagn ville folkepensionen ikke blive rørt før 2045, bare vi ville stemme ja til euroen. Danskerne lod sig ikke snyde, og man må inderligt håbe, at færingerne kender Nyrup Rasmussen godt nok til at være mindst så modige som danskerne.

Statsministeren og folketingets ordførere får det til at lyde, som om ydelser til færingerne er hentet ud af den blå luft. Men ydelserne skyldes jo aftalen efter anden verdenskrig om hjemmestyre for Færøerne. Inden havde et flertal af færingerne ved en folkeafstemning, forud godkendt af Danmark, sagt ja til løsrivelse fra Danmark. Ved en grov krænkelse af et folkeligt mindretal sad den danske regering og det danske folketing folkeafstemningen overhørig. I stedet fik færingerne en hjemmestyreløse som tyggegummi-stopklods i hullet i rigsfællesskabets rådne bundbrædder.

Ydelserne fra det danske rige til Færøerne skyldes ikke færøsk nassetrang, men en aftale mellem færing og danskere som plaster på såret, da danskerne krænkede folkeviljen, som

den var udtrykt i folkeafstemningen. De danske ydelser er betaling for den forvaltning, som danskerne udøver på Færøerne, og som danskerne efter hjemmestyreløsen selv har valgt at betale.

Derfor er det utvivlsomt aldeles ulovligt, når statsministeren og de politiske partier pludselig sætter åremål på ydelserne. Danmark er bundet af hjemmestyreløsen, som blev til efter Danmarks ønske, ikke færingernes.

Statsministeren og stordanskerne i de øvrige partier burde gøre redeligheden den tjeneste at sige både til det færøske og det danske folk, at stop for ydelserne om fire år efter folkeafstemningen i maj kræver ændring af hjemmestyreløsen - og at de ændringer stort set vil være dem, som det færøske landsstyre og lagtingets flertal foreslår nu.

Hele det nedladende tonefald hos statsminister Nyrup Rasmussen, de buksebulende ord og den knyttede hage, har gjort det muligt at fremstille færingernes ønske om en overgangsordning inden selvstændigheden som et ublu krav. I virkeligheden er det, hvad enhver virksomhed vil sikre sig. Enhver, der har prøvet at omlægge et lån, flytte fra et hus et sted i landet til et andet eller at åbne ny butik, ved at der må laves overgangsordninger både for familien og i forhold til arbejdsplads, långivere og samfundstilsvaret.

Hvis man er faldet for danske politikeres fremstilling af en færøsk overgangsordning som en udnyttelse fra færøsk side, så er det da værd bare et øjeblik at tænke på de store skift i ens egen tilværelse. Det vil virke som en øje-åbner. Det er da hverken vildt eller forkælet at mene, at skiftet fra at være del af rigsfællesskabet til at være selvstændigt land kan kræve en overgang på bare tolv år. Det vilde og forkælede røber sig i den råhed, hvor statsministeren og folketingets partier uden at spørge en eneste færing vil lade det hele ske på fire år. Det har kun råhedens, ufølsomhedens, uværdighedens, den kolde magts hensigt. Det har ingen anden mening end endnu engang at krænke et selvstændigt folk.

Og ingen kender i virkeligheden

bedre til overgangsordninger end danskerne selv og de partier, der nu hovent lader, som om færingernes ønske er ran og rov. Da danskerne i 1972 skulle snydes til at stemme ja til det, der blev EU, krævede vi et væld af overgangsordninger - og fik dem. Nogle af de overgangsordninger gælder den dag i dag mere end 25 år efter. Når et medlemskab af det, der dengang kun blev fremstillet som et handels-samarbejde, krævede så mange og langvarige overgangsordninger, er det så umuligt for en dansker at indse, at overgangen for et folk til at være et selvstændigt land kan kræve 12 år?

Og er det svært at se, at et lille folk kan kræve særlige hensyn? Danskerne burde i hvert fald let kunne se det. Vi havde langvarige overgangsordninger i NATO, man må nærmest kalde dem faste overgangsordninger. Danskerne slap med billigere egenbetaling i NATO end de fleste andre lande. I dag ved vi, at danskerne i virkeligheden fik prisnedslag i NATO på grund af færingerne - nemlig NATOs ulovlige brug af Færøerne ved krænkelsen af aftalen om den atlantiske radarstation - og på grund af grønlænderne og NATOs ulovligheder på Thule-basen.

Nå, nu skal det da indrømmes, at nogle gange falder pengene let ud af danske politikeres lommer til færingerne. Men det sker altid kun, når danske politikere skal bruge færingerne til at sikre deres egen magt. Statsminister Nyrup Rasmussen går altid ud fra som givet, at den danske vælgers hukommelse er kort. Derfor kan han nu knejse som de franske præsidenter, han omgås rigeligt, og te se sig som vælgernes yndling, mens han lukker kassen i for færingerne.

Men da Nyrup Rasmussen så sent som ved seneste folketingsvalg manglede en stemme for at blive statsminister frem for Uffe Ellemann Jensen, så stod statskassen straks åben for det færøske socialdemokrati, hvis folkevalgte kunne tage sig støtten til Nyrup betalt med en milliard-sum. Det er den slags folk, den danske regering og det danske folketing værdsætter på

Færøerne - ikke dem, der vil klare sig selv.

Det er sådan, dansk magt udøves på Færøerne. Det er en efterligning af engelsk kolonistil. England styrede kolonier gennem stedligt udvalgte, der lånte af magthavernes stråleglans og fik tildelt kolonimagtens penge-tilskud så rigeligt, at vasallerne kunne sikre sig egen magt ved brugen af midlerne. Sådan køres Færøerne fra Christiansborg - med færøske socialdemokrater og sambandsfolk som vilige formidlere.

Sådan løstes også den store dansk-færøske krise, Klaksvig-striden. Ikke af den danske statsminister, hvis sagsområde Færøerne er, men af den danske finansminister, Viggo Kampmann med nøglen til statskassen. Forinden havde man prøvet det, Nyrup Rasmussen nu er ude i, magtens rå fjæs som skræmmebillede. Dengang i halvtredserne sendte vi politifolk med Parkeston til Færøerne, og der var politihunde på kajen i Klaksvig. De er der dog ikke nu, for i dag er pengenes magtspil langt mere åbenlyst.

Der er dog et lyspunkt. De danske politikere i stort set alle partier har intet lært af euro-folkeafstemningen. De bruger den afstemning som læst, når de nu skal knuse den færøske folkeafstemning i maj. Færingerne skal skræmmes på pengepungen. Det er samme stil, samme ord, samme holdninger, samme skræk-dumheder, som danskerne var igennem frem til 28. september sidste år.

Det bedste, vi kan ønske for færingerne, er, at de lader sig vejlede af, hvad der skete i Danmark. Intet af, hvad der blev spået danskerne, hvis de sagde nej, holdt. De økonomiske følger af det danske nej er ganske enkelt ikke til, og snarere ser det bedre ud end før det danske nej.

Det tilkommer ikke en dansker at råde færingerne om, hvordan de skal stemme til maj. Men et tilråb om, at hver enkelt valg kan ske i frihed også fra skræk og trusler, må være tilfaldt.

© Poul Erik Søe – 7. februar 2001

Knud P. Pedersen til minde

Første gang Knud og jeg mødtes var i Sønderborg i forsommeren 1971. Vi kendte ikke meget til hinanden bortset fra, at vi vidste at vi var enige om modstanden mod dansk medlemskab af EF.

Knud havde hørt, at der var tale om at oprette en arbejdsgruppe af modstandere i Sundeved - Alsområdet, derfor kontaktede han mig, da han havde et ærinde på egnen.

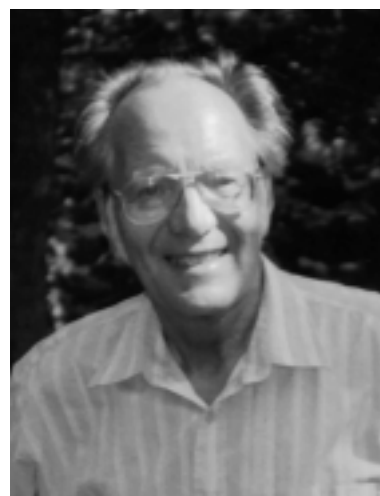
Vi blev hurtigt klar over, at vi ud over EF-modstanden havde en stærk interesse i nordisk samarbejde tilfælles, og mødet blev da også indledningen til et samarbejde og et venskab, som varede til Knuds død.

Et samarbejde som udviklede sig dels i Folkebevægelsen, da den kom på banen i april 1972, dels i foreningen Frit Norden, som Knud havde taget initiativet til i 1971-72. Han blev foreningens første formand og redaktør af det tidsskrift, foreningen udgiver og deler navn med.

Knud havde en omfattende politisk historisk og litterær viden, der kombineret med hans uddannelse som civilingeniør med byggeri og byplanlægning som speciale, gav ham en usædvanlig vidhorisont.

Den store realviden tyngede ham ikke mere, end at han gerne tog afsæt i den og svævede på visionens vinger for at finde vejen til at virkeliggøre utopien.

Dette har man - vi - undertiden med rette drillet ham med, men fundamentalt havde Knud jo

ret. Hvis man ikke tør tænke andre og nye tanker om bedre samfunds- og samarbejdsformer end de bestående, hvordan skal man da nogensinde skabe forandringer til det bedre?

Han var en glimrende skribent og taler, der i sine bøger og i utallige artikler og foredrag udviklede og begrundede sin unionsmodstand og idéer om mulige alternativer.

Knuds engagement var én af hemmelighederne bag hans imponerende arbejdsindsats. Den anden var utvivlsomt det inspirerende arbejdsfællesskab han havde med sin hustru Luise.

Resultatet heraf vil være et værdigt og varigt minde om et åndsmenneske, der gjorde en forskel.

Bent Brier

Göteborgsk mangfoldighed

European Futures Congress

Er et forum for EU-modstander-, freds- og miljøbevægelser fra hele Europa, der holder årlige seminarer. Hidtil har møderne været i Warschawa, Prag, Budapest og Helsinki. Også dette års European Futures Congress har mange arrangementer fælles med de øvrige begivenheder i Göteborg:

Fredag d.15. juni

Kl.9-12: Samling på Hvidtfeldtska Gymnasiet, Victor Rydbergsgatan 9: **Åbning** ved Ulla Klötzer, Alternativ till EU, Finland og Hans Lindqvist, TEAM og Centernej till EU, Sverige **Debat om EU og udvidelsen.** Talere fra Tjekkiet, Slovenien, Polen og Estland.

Kl.12-15: **Nordisk-Baltisk samarbejde og bæredygtig udvikling.** Oplæg ved bl.a David Korten, USA, Olaf Swolkien, Polen og Niels I. Meyer, Danmark.

Kl.18: **Demonstration med Göteborgsnetværket** (se ovenfor).

Lørdag d. 16. juni

Deltagelse i GBG 2001's demonstration og program fælles med Nordisk Folkerigsdag (Se ovenfor)

Søndag d. 17. juni

Kl. 9-12: **Visioner for et demokratisk samfund, og debat om folkeafstemninger.** Oplæg ved bl.a Michael Rellos, Grækenland, Gerald Häfner, medl. af Forbundsdagen i Tyskland, Drude Dahlerup, JuniBevægelsen, Danmark, Patricia McKenna, medl. af EU-Parlamentet, De Grønne, Irland og Gabrielle Wladyka, Østrig
Kl. 14-17: **Udfordringer efter Nice og visioner om et andet Europa.** Oplæg ved Ida Magli, Italien, Anthony Coughlan, Irland, Jean-Paul Bled, Frankrig og Thomas Rupp, Tyskland
Aften: **Afskedsfest**, sammen med Nordisk Folkerigsdag.

Flere steder i Danmark er der nedsat komitéer til at koordinere ture til Göteborg i forbindelse med EU-topmødet den 14.-16. juni

Her følger en oversigt over, hvad der foregår i Göteborg, og over, hvor man kan henvende sig, hvis man vil med

Demonstrationer

fredag d. 15. juni kl. 18 og lørdag d. 16. juni kl. 10

Fredagsdemonstrationen, arr. af Netværket Göteborg 2001, er direkte rettet imod EU.

Hovedparolerne er:
**Sverige ud af EU og
Nej til EMU.**

Bag Netværket står bl.a. Folkrorelsen Nej till EU, Socialdemokratiske EU-kritikere, Miljøpartiet, Venstrepartiet og Miljøforbundet Jordens Venner, og det støttes af EU-modstanderbevægelserne fra de øvrige nordiske lande.

Det understreges kraftigt, at demonstrationen er ikke-racistisk og ikke-voldelig.

Demonstrationen samles ved Olof Palmes Plads/Järntorget og slutter på Götapladsen.

Inden demonstrationen, fredag kl. 13 – 16, er der *forelæsninger om demonstrationens hovedemner* i Folkets Hus (Olof Palmes Plads) ved bl.a. Jan Myrdal, Søren Wibe og Per Gahrton.

Lørdagsdemonstrationen, arrangeret af Göteborgsaktionen 2001 (GBG 2001) er rettet mere generelt imod globaliseringen.

Demonstrationens overskrift er:
For et andet Europa,
og hovedparolerne er:
**Nej til den nyliberale politik i ØMU,
Nej til at miljø og den offentlige sektor gøres til handelsvare,
Nej til militarisering af EU,
Nej til Fæstning Europa,
For demokrati, miljø og solidaritet.**

Göteborgsaktionens platform støttes af flere miljø- og antiracistiske organisationer i Sverige og det øvrige Norden, bl.a. Miljøforbundet Jordens Venner, Netværket mod Racisme, Fremtiden i vore Hænder og Natur og Ungdom, samt af partier og grupper som Centernej till EU og Venstrepartiet.

Demonstrationen samles fra kl.9.30 på Linnépladsen i Slotskogen og går derfra gennem byen til Svenske Messan (hvor EU-topmødet holdes).

Nordisk Folkerigsdag 14.-19. juni

Nordisk Folkerigsdag er et forum for folkelige organisationer og for enkeltpersoner, der lægger vægt på nordiske værdier som ligestilling og solidaritet. Folkerigsdagene fungerer som et idéværksted, hvor man arbejder konkret med Nordens rolle i en verden, der præges af stadigt øget social ulighed og miljønedbrydelse. Folkerigsdagene har været afholdt årligt siden 1990.

Torsdag d. 14. juni

Kl.17.30 mødes deltagerne til generel **drøftelse af alternativerne til EU**. Mødet er i Fritt Forums telt ved Feskekörka.

Derefter: deltagelse i GBG 2001's plenum kl.19 sammesteds om arbejdsloshed

Fredag d. 15. juni

morgen: Møde på Heden i Göteborg **imod EU's udviklingsmodel**

11.30-17.30: **Storplenum om EU og militarismens globalisering**, arr. af GBG 2001, samt European Futures Congress

18.00: **Netværket Göteborg 2001s demonstration**. (Se ovenfor)

Lørdag d. 16. juni

Demonstration med Göteborgsaktionen (se ovenfor)

Eftermiddag: Taler på Heden om **Fæstning Europa, sociale nedskæringer, globalisering og miljø**

Kl.17: Nordisk Folkerigsdag holder **storplenum om international og national solidaritet**: Hvad kan Norden gøre? Hvad kan folkebevægelserne gøre?

Taler og kunstneriske og musikalske indslag fra hele verden

Søndag d. 17 juni:

10-14: Slutdebat arrangeret af GBG 2001: **om at udfordre de multinationale** (oplæg ved David Korten); samarbejde fremover imod globaliseringen, og fælles aktiviteter, når Danmark i 2002 overtager EU's formandskab.

kl.18.30: fest – gerne udendørs, med bål

Mandag d. 18. juni

Kl. 10.00 Nordens Folkelige Akademi, Nya Varvet: **Norden som fremtidsværksted**: danske indslag om alternativer, miljø m.v.

Tirsdag d. 19. juni

Kl. 10.00 Nordens Folkliga Akademi: **Gruppedebatter om Den nordiske model. Debat om Alternativt nordisk råd**.

Afslutningsfrokost. Forventet afslutning: kl.15.30

Fritt Forum

Er et stort telt med debatter og udstillinger fra den 14. til den 17. juni.

Her kan man se udstillinger om alternative banker, solidaritetssystemet, kærngårde, om overvågning af de multinationale selskaber og om undervisning af ubemidlede børn i Indien

DELTAGELSE:

Ønsker man at deltage i demonstrationerne, med overnatning mellem den 15. og 16.juni, kan man henvende sig til et af de mange initiativer, der organiserer fælles transport til Göteborg samt overnatning fra forskellige byer i Danmark:

Det københavnske Göteborg initiativ, c/o Byggefagenes Hus, Lygten 18, 2400 København NV, tlf. 35 81 00 67 (bedst onsdag eftermiddag); pris tur/retur incl. overnatning på vandrehjem eller i hytte: 425 kr.; med overnatning i gymnastiksal: 225 kr.

Göteborg-initiativet i Århus c/o JuniBevægelsen, Skovvejen 44A, 8000 Århus C, tlf. 86 18 06 18. Pris for transport og overnatning: 200 kr.
Göteborg-initiativet i Aalborg: Nytorv 13B, 9000 Aalborg, tlf. 98 10 92 20

Ønsker man, udover demonstrationerne, at deltage i Nordisk Folkerigsdag, kan man overnatte bl.a. på Göteborgs Vandrehjem eller på Nordens Folkelige Akademi (Nya Varvet) Tilmelding så hurtigt som muligt til: Birgitta Tornérhielm, Porkalag 7, S 164 76 Kista, Sverige (mail: gitta_t@yahoo.com) Priser på vandrehjem ca. 160 kr./nat (i 4- eller 5-sengsrum).

På Nya Varvet 320 kr./person/nat i dobbeltrum og 490 kr./nat/person i enkeltrum.

Kursusafgift: 200 kr. for alle dage eller 100 kr.pr.dag.

Deltagergebyr ved deltagelse i European Futures Congress' arrangementer: 350 kr.

Tilmelding og nærmere oplysninger: Ulla Klötzer, Alternativ till EU, Makelankatu 62 C, SF 00530 Helsinki, Finland, tlf. +358 – 9 81 01 6. Mail: ullaklotzer@yahoo.com

Yderligere informationer kan fås på de svenske arrangørers hjemmesider: <http://www.nejtillieu.se> <http://www.gbg.2001.org>

OBS: Der arrangeres *ikke* nogen fælles tur til Göteborg fra Frit Nordens side.

Nice-traktaten og den danske presse

*Af Jens-Peter Bonde,
medlem af EU-Parlamentet
for JuniBevægelsen (J)*

De danske unionstilhængere siger ofte, at tilhængere og modstandere begge har taget fejl, når de har diskuteret eller forudsagt fremtiden. Der er dog et mønster fra alle folkeafstemninger og alle offentlige debatter om EF og EU. Modstanderne har som regel underdrevet det, som faktisk er sket. Tilhængerne har systematisk bagatelliseret det som skete. Intet af det, som er sket, er på noget tidspunkt fremlagt åbenhjertigt som en valgmulighed af dem, der har siddet på de danske ministerposter.

Jo flere embedsmænd og jo mere viden, man har kunnet trække på, jo mere har man taget fejl. Afstemningen om afskaffelsen af den danske krone og indførsel af euro som eneste lovlige betalingsmiddel i Danmark er ingen undtagelse. Økonomiministeriet og Den Danske Bank førte an med økonomiske trusler og dystre forudsigelser, som allerede nu kan bevises at være forkerte. Renten steg ikke som forudset af de klogeste hoveder. Huspriserne faldt ikke som forudset af de kyndigste bankfolk. Arbejdsløsheden steg ikke som forudset af de dygtigste embedsmænd og ministre.

Vi kan altså konstatere, at almindelige mennesker med almindelige instinkter er kyndigere end de kyndigste, klogere end de klogeste og dygtigere end de dygtigste i landet.

Danmark har bevaret kronen og dermed muligheden for at føre egen økonomisk politik. Det er en ret, Danmark har, også når den ikke bruges. Afstemningen den 28. september 2000 var en glædelig dag, men flertallet for nej var bestemt ikke resultatet af en enkelt modstandsgruppes arbejde. Aldrig før har vi haft en så

bred front bag en nej-anbefaling. Sejren var fælles for folk, som ikke har andet til fælles end at ville afgøre vores uenighed i demokratiske institutioner valgt i hjemlandet.

Enigheden rækker desværre ikke til at afvise Nice-traktaten. Der er ikke ret meget i Nice-traktaten, som jeg ikke tidligere har advaret mod. Der er ikke ret meget, som jeg ikke har skrevet om i mine sidste bøger. Jeg forudså forsigtigt en snes nye flertalsafgørelser - det blev til 34. Jeg skrev ikke, at man ville gennemføre forstærket samarbejde over hele linjen (minus forsvar) med kvalificeret flertal. Jeg gennemgik problemstillingen, men "truede" ikke med det, der nu er den fulde sandhed.

JuniBevægelsen har i behandlingen af traktatforhandlingerne været særdeles nøgtern. Virkeligheden har overhalet vores værste anelser. Tilhængerne har igen taget fuldstændig fejl i deres forudsigelser om Nice-traktatens indhold.

Men magten over pressen er i Danmark fordelt sådan, at sandheden ikke har mange chancer for at komme frem og blive troet på de tidspunkter, hvor vælgerne har en mulighed for at handle.

Ved folkeafstemningen om euroen prøvede vi gang på gang at bringe Nice-traktaten på dagsordenen. Der kom stort set ingen danske journalister til vore pressemøder. Der kom ingen referater i aviserne eller indslag i radio og TV. JuniBevægelsen havde og har en meget bedre pressedækning i udlandet end i Danmark.

Mine engelske venner kalder BBC for Brussels Broadcast Corporation, fordi de finder særligt britisk fjernsyn meget ensidig i sin EU-dækning. Alligevel er jeg som modstander væsentligt oftere i BBC end i Danmarks Radio og TV2. Jeg citeres oftere af udenlandske aviser end af danske. Og det er ikke fordi, vi ikke gør noget for

at få vore synspunkter i den danske presse. Presseafdelingen i JuniBevægelsen har lavet hundredvis af pressemeddelelser, som ikke er anvendt af en eneste dansk avis, radio eller TV. Der gælder simpelthen forskellige regler for danske EU politiske ordførere og JuniBevægelsens samt Folkebevægelsens medlemmer af EU-Parlamentet. Lone Dybkjær har haft held med sin kampagne. Journalisterne opfatter ikke os som legitime deltagere i den danske debat. Hvis en journalist citerer os, får han hurtigt at vide, at det gør man ikke, og så holder det op.

Der gælder også forskellige regler for forfattere. Jeg har, for en enkelt lille bog udgivet i Sverige, fået flere anmeldelser i aviserne end for 37 bøger udgivet i Danmark tilsammen. Vore bøger anmeldes sjældent, vores skriverier om Nice-traktaten er kendt af os selv, men ikke af ret mange andre danskere.

JuniBevægelsen er ikke i stand til at sætte et spørgsmål på den offentlige dagsorden gennem almindeligt anvendte metoder. Ved folkeafstemninger kan det bagefter måles, at også modstanderne har været fejlinformerede og f.eks. troet, at det ville koste penge at stemme nej.

Derfor er det ikke så underligt, at de fleste vælgere nu tror, at Nice-traktaten er en udvidelsestraktat. Det har den danske statsminister sagt. Det har stået i alle medier. Vi har derfor ikke en kinamands chance for at komme igennem med en anden opfattelse, nu.

Om nogle år vil man måske kunne se, at vore forudsigelser om fremtiden igen viste sig at være de mest korrekte, selv om jeg inderligt vil håbe og virke for, at den danske statsminister får ret. Jeg kan bare ikke se, hvor Nice-traktaten er en udvidelsestraktat, udover det ene politiske punkt, at alle siger, at Nice-traktaten er en udvidelsestraktat, og at disse samstemmende udtalelser kan blive selvbekræftende.

Kommentar til Leif Kajbergs artikkel i sidste nr. af Frit Norden

Hvad er danskheden ?

*Af Henning Grotum Sørensen
Stygge Krumpensvej 100 a
Sæby*

Lad os få danskheden frem i lyset, skriver Leif Kajberg (Frit Norden nr. 1) og det vil jeg gerne være med til. Men først synes jeg vi skal forsøge, at finde ud af, hvad danskheden i grunden er for noget og det er straks sværere — tror jeg i alt fald.

Men jeg vover forsøget, så kan andre afgøre om mit forsøg er vellykket. Og mit første bud på ægte danskhed er, at citere H. C. Andersen når han skriver — Du danske sprog, du er min moders stemme — fordi det er efter min mening et værdigt bud på hvad danskheden er for noget.

Det, at et folk har et sprog at være fælles om og at det sprog er lige netop det som vore kære forældre talte og som vore søskende, venner og nærmeste omgangskreds også taler — jeg tror at det er en af de vigtigste elementer i det, at være dansk.

Og så er der jo også flaget — det flag som ifølge sagnet faldt ned fra himlen, da det så allersortest ud for Danmark. Det er det flag som er det smukkeste i verden og som følger os i hverdag og fest, både i sorg og glæde. Hvis det ikke er et værdigt symbol på danskheden — så har jeg fuldstændigt misforstået det hele, men jeg mener i „disse EU tider“ da er det vigtigt, at vi har et flag som vi alle holder af og kan samles om. Det hjælper til, at bevare danskheden, tror jeg og det mener jeg er noget af det vigtigste i øjeblikket.

Danskheden er vel også det, at vi frit kan rejse til de nordiske lande uden pas og uden valuta kontrol og at vi kan færdes frit i de nordiske lande. Når bare myndighederne i de nord-

ske lande hører, at vi er danske — så kan vi gøre næsten som vi vil — uden at nogen myndighed griber ind.

Også det at vi kan tale og forstå hinandens sprog uden større besvær gør en del til, at danskheden ikke bare er noget ligegyldigt, som vi kun bruger ved festlige lejligheder. Men det, at danskheden er noget hverdagsagtigt som vi allesammen har brug for bevirker jo, at danskheden er noget naturligt og ikke noget opstyltet, eller fornemt, som ingen — eller kun få forstår.

Også det at mange berømte forfattere — foruden H.C. Andersen — var danske, ligesom mange kendte opfindere og videnskabsmænd var danske — har gennem tiderne medvirket til, at slå Danmarks navn fast i bevidstheden hos tusinder af mennesker overalt i verden. Det er vel også en del af danskheden og dansk kultur.

Naturligvis kan vi ikke sole os i glansen fra dem der levede for længe siden, så stærk er danskheden og dansk kultur ikke. Men det skulle vi vel heller ikke ønske os trods alt, fordi så var der jo ikke noget at kæmpe for og hvad var livet så værd.

Min konklusion må derfor blive den, at danskheden og dansk kultur klarer sig nok, selv om det i øjeblikket ser lidt sort ud. For os der har oplevet den 9. April 1940 og de „fem forbandede år“ er der ingen tvivl mulig. Danskheden og dansk kultur klarer sig nok men vi må hver dag kæmpe for, at bevare den. Men hvis der ikke var noget, at kæmpe for, hvad var livet så værd?

Og danskheden er jo netop det som vi alle kæmper for, måske uden at vi tænker over det og samtidig er det min moders stemme og det er vel sagen i en nøddeskal.

Kigger man på tekstens indhold, og det gør man jo, når man tegner forsikringer, er der intet om udvidelsen i traktaten, som rykker udvidelsen nærmere end Amsterdam-traktaten. Snarere tværtimod, hvis man kigger efter. I Amsterdam-traktaten indføjede man en særlig protokol om udvidelsen. Her fremgår det, at de første 5 lande kan komme med i EU uden større ændringer, mens man skal kigge på alle institutionernes sammensætning og virkemåde før en udvidelse til over 20 lande.

Denne institutionelt set lette adgang til udvidelse med de fem første lande afskaffes med Nice-traktaten. De store ændringer, som først skulle diskuteres og indføres efter optagelse af de fem første lande, gennemføres i stedet i år 2004 og 2005. Helt uanset om EU udvides eller ej.

De store lande får mere at sige gennem større stemmevægte i ministerrådet fra 1. Januar 2005. De mindste lande skal betale prisen for udvidelse gennem færre pladser i Europa-Parlamentet ved næste EU-valg.

Kommissionen omdannes til en EU-regering, hvor vi mister retten til at udpege vores egen kommissær allerede ved næste valg af kommissærer i slutningen af 2004. Fremover skal Kommissionen udpeges ved en flertalsafgørelse - et perspektiv, som jeg heller ikke „truede“ med i mine forudsigelser om Nice-traktaten.

Jeg begriber ikke, hvordan unionsmodstandere kan sige ja til dette uden sikkerhed for udvidelsen. Man kunne i det mindste forlange Nice-traktatens ikrafttræden udsat til det tidspunkt, hvor EU optager mere end de fem lande, der umiddelbart kan optages efter Amsterdam-traktaten.

Vi må håbe, det lykkes Irland at nedstemme Nice-traktaten, når det nu ikke er muligt at få en folkeafstemning i Danmark.

Frit NORDEN, fri for Norden!

Af Thomas W. Thyrrstrup

Jeg har via et Frit NORDEN medlem jeg kender fra andet foreningsarbejde, fulgt lidt med i Frit NORDEN fra sidenlinjen, og som måske kommende medlem af Frit NORDEN må jeg sige, at der er en ting der har undret mig og som jeg har tænkt en del over! Jeg har umiddelbart svært ved at se sammenhængen mellem foreningens navn, og indholdet af det der kommunikerer ud, via medlemsblad, til foreningens medlemmer.

Jeg har hørt om foreningens døds-kramper og jeg har hørt om initiativer taget med henblik på at undgå, at disse kramper skulle gå hen og blive terminelle. Jeg har med andre ord bekymret fulgt, hvordan endnu et Nordisk projekt gik ned med flaget eller rettere kæmpede for ikke at gøre det. Og jeg kan love jer, at min bekymring er ægte. For ikke alene er jeg Nordbo i geografisk henseende; hvad der er langt vigtigere i denne sammenhæng, er jeg det også af hjertet! Det i en grad, så jeg i visse tilfælde, kan have svært ved at bevare objektiviteten. Og med dette in mente skal dette indlæg da også læses...

Mit kendskab til Frit NORDEN har jeg i høj grad fra jeres medlemsblad. Jeg formoder, at det samme er tilfældet for en del Frit NORDEN-medlemmer. På den måde, og det er også min påstand, bliver det medlemsbladet der tegner foreningens ansigt udadtil! De "menige" medlemmer må altså holde sig til, at Frit NORDEN er "det", der står i medlemsbladet! Dermed er vi så kommet til mit primære sigte med denne artikel, nemlig at finde ud af, hvad Frit NORDEN er og ikke mindst, hvad Frit NORDEN ønsker at være fremover!

I Frit NORDEN nr. 4, december 2000 der, så vidt jeg ved, er det første

nummer efter euro-afstemningen, bruger man en del spalteplass på EU og euroen. Det er der jo for så vidt ikke noget forgjort i. Det var en utrolig vigtig folkeafstemning, omend "tabernes" gyldne løfter, efter valgnederlaget, om øget samarbejde og større hensynstagen til folkeflertallet, på forunderlig vis synes at være glemt!!! Det, der imidlertid er problemet i den pågældende udgave af Frit NORDEN, er den totale mangel på Norden stof. Jeg mener, det er dog Frit NORDEN der er tale om! Men hvorfor blander jeg mig i det, når jeg ikke er medlem? Tjah, det gør jeg fordi jeg har en mening om det, og et håb om, at der kan gøres noget ved det!

Det ville være nærliggende at tro, at Foreningen Frit NORDEN, kæmpede for et, nåh ja, frit Norden! Men når man så læser medlemsbladet af samme navn, helliges stort set al spalteplass EU. I "lederen" af Leif Kajberg (s. 1f) er Norden end ikke nævnt med ét eneste ord, hvis man altså lige ser bort fra bladets eget navn! Hvorfor er Norden ikke nævnt? Jeg er godt klar over, at artiklen handler om "28. september og tiden derefter", men jeg (for bare at nævne én) kunne i hvert fald godt have tænkt mig, at artiklen havde taget udgangspunkt i Norden. Man kunne f.eks. diskutere, om det de nordiske medlemmer af EU har foretaget sig, på forhandlingsplan, i forbindelse med hele euro-spørgsmålet, har været tilstrækkeligt. Eller man kunne, på det mere visionære plan, diskutere nordiske alternativer til euro'en, bare for at nævne et par forslag! I den artikel jeg opfatter som hovedartiklen, "Frit NORDENs rolle i den nye situation" af Leif Kajberg (s. 3f), har Norden en lidt mere fremtrædende plads, men også kun lidt! Ironisk nok, spørges der i artiklen direkte "har vi været

nordiske nok i Frit NORDEN?". Tjah, det kan man jo altid diskutere, men jeg må sige, at det mener jeg ikke! Nordisk stof bliver i artiklen defineret som svenske og norske artikler om EU. Men det er der da ikke meget nordisk i... En artikel omhandlende EU får jo ikke nødvendigvis et nordisk præg, bare fordi den tilfældigvis er skrevet af Nordboer!!! Man går i artiklen oven i købet så vidt, som at foreslå hvervning af svenske og norske medlemmer, i et forsøg på at nordificere Frit NORDEN!!!

JAMEN, HAR MAN DA SLET IKKE NOGLE NORDISKE VISIONER HOS FRIT NORDEN?

Det er med stor undren jeg har læst bladet. End ikke i den ellers glimrende artikel af Jesper Morville (s. 6f), findes der en eneste Nordisk vision. Jesper Morville tager, som den eneste artikelskriver, dog udgangspunkt i Norden. Ellers er alt på EU's præmisser. Det er da en smule ironisk, når man ellers kæmper for et frit Norden, fri af EU!!!

Jeg er sikker på, at der er andre med mig, der undrer sig over denne prioritering, og jeg er sikker på, at en del af jeres problem med Frit NORDENs overlevelse, netop skyldes dette paradoks. En klog mand sagde engang, "Man ska gräva, man ska bygga där man står." (Björn Afzelius, '97) Og jeg kunne tilføje, vil man som udgangspunkt være EU-kritisk, eller Norden-venlig? Ingen af delene udelukker i øvrigt hinanden! Afzelius ord er fra en tekst, hvor han definerer sin drømmeverden (sit Utopia!). Grundlaget for min drømmeverden (jeg vælger at tro på, at det ikke er Utopia!) er et frit Norden! Problemet er, at Frit NORDEN begår den selvsamme fejl, som Foreningerne NORDEN begår i sit "Forslag til en fornyelse af det nordiske samarbejde" nemlig, at man tager udgangspunkt i EU, i stedet for at tage udgangspunkt i Norden.

Jeg forstår ikke, hvor Norden er blevet af i Frit NORDEN. Et Frit NORDEN, fri for Norden, er dog en aparte situation! Jeg er sikker på, at Frit NORDEN ville styrke sit "fundament" ved klart at definere, hvad det

En replik til Thomas W. Thyrrstrup

er man vil! Den slags gøres ikke igen nem internordiske hvervekampagner eller seminordisk engagement i en sag, som ellers lader sig definere forholdsvist uproblematisk. Det gøres ved, klart og utvetydigt, at give udtryk for forenings og medlemsblads ståsted. Det værste man kan gøre i den forbindelse er, at stille sig et sted midt imellem! Så bliver det nemlig først problematisk. Og jeg mener netop det, er det, der er problemet i Frit NORDENs aktuelle krisesituation! Som medlem, eller perifer iagttagelse, er man simpelthen ikke klar over, hvor foreningen står... Forening og redaktionen må tone rent (Nordisk!!!) flag. Og det er jo ikke sværere end det! For det, man i bund og grund skal tage stilling til er, om man vil være en "filial" af Folkebevægelsen (som det lidt er tilfældet nu), eller om man vil udfylde det hul, der jo tydeligvis er i den nordiske debat, nemlig debatten om et frit Norden, UDENFOR EU!!! (og dermed leve op til foreningens navn) Dernæst skal man selvfølgelig finde ud af, hvordan man vil gøre det og hvilken rolle bladet skal spille i den sammenhæng! Og her gentager jeg så lige mig selv; skal man som udgangspunkt være EU-kritisk, eller Norden-venlig? Som sagt udelukker den ene ting ikke den anden, men den synliggør, hvad det er man vil, både med forening og medlemsblad! Det tror jeg mange Frit NORDEN-medlemmer ville sætte pris på. Skulle man vælge den nordiske vinkel (hvad jeg håber), er det muligt at man i "svinget" mister nogle "EU'ere" til Folkebevægelsen. Men i den sidste ende er det vel også Norden-entusiastene Frit NORDEN bør have som deres kernemedlemmer - eller hvad?

Lad os bygge hvor vi står! Jeg melder mig gerne under fanerne!

Af Bent Brier

Tak til T.W.T. for en kritisk og konstruktiv "anmeldelse" af Frit Norden, som fortjener et svar. Indledningsvis en kort beskrivelse af foreningens baggrund og formål, som vist i sig selv besvarer nogle af de rejste spørgsmål.

Frit Norden er en tværpolitisk forening uafhængig af økonomiske og partipolitiske interesser. Udgivelsen af bladet og andre aktiviteter er baseret på ulønnet arbejde, medlemskontingenter og frivillige bidrag. Foreningen blev stiftet i 1971/72, fordi andre foreninger, som arbejdede for nordisk samarbejde, ikke ville tage klar stilling mod dansk EF-medlemskab og for et styrket nordisk samarbejde politisk og økonomisk.

Efter folkeafstemningen den 2. oktober 1972 blev formålet formuleret således:

Foreningen Frit Norden arbejder for:

- at frigøre Danmark fra EU til fordel for et nordisk og internationalt samarbejde mellem frie nationer
- at forsvare folkestyret
- at videreudvikle den nordiske velfærdsmodel
- at fremme nordisk samarbejde og knytte de nordiske folk tættere sammen i fuld respekt for mangfoldigheden.

Ud over bladvirksomheden har Frit Nordens aktiviteter omfattet studierejser til Norge, Sverige, Finland, Irland, Grønland, Færøerne og Ålandsøerne. Endvidere talrige seminarer med nordiske emner og deltagelse fra andre nordiske lande. Endelig har foreningen udgivet to bøger, "Danmark, Norden – Europa" af Palle Lauring og "Frihed og Fællesskab i Norden" af Poul Engberg.

Alt på EU's præmisser! Jeg ved ikke hvor mange numre af Frit Nordens snart 29 årgange T.W.T. har læst, men hans indlæg tyder på, at det er et

meget begrænset antal, for de efterlyste visioner og debat om et frit Norden uden for EU har gennem årene haft en meget væsentlig plads i bladets spalter. Senest indeholdt nr. 1, marts 2001 en artikel over to sider af Johan Lindblad om "Forum Norden", et nyt tværnordisk netværk, hvis formål er at arbejde for uddybet nordisk integration.

Når dette er sagt, har T.W.T. i øvrigt fuldstændig ret i, at udviklingen i og af EU optager en stor del af spalteplassen. Det betyder ikke, at artiklerne skrives på EU's præmisser, derimod at de skrives for at påvise, at EU i hastigt stigende omfang og tempo sætter præmisserne for medlemslandenes grad af handlefrihed udenrigspolitisk og på de sociale, økonomiske og miljømæssige områder. Virkeliggørelsen af visionen om et politisk og økonomisk tæt samarbejdende Norden blokeres på forhånd af Danmarks, Sveriges og Finlands medlemskab af EU. Her blot ét eksempel. I FN er de nævnte lande nu bundet til at støtte og stemme for den politik, som er vedtaget af et flertal i EU uanset om de tre lande ønsker en anden politik fremmet. Før i tiden koordinerede de som regel deres politik uafhængigt af øst-vestblokkene. Samarbejdet gav landene betydelig større indflydelse, end de ville have haft hver for sig, og kunne virke til fordel for afspænding og hensyntagen til udviklingslandene.

EU's udvikling i retning af en unionsstat gør ethvert alvorligt ment arbejde for et politisk samarbejdende Norden til et arbejde for frigørelse fra EU. Derfor støtter Frit Norden Folkebevægelsen mod EU, der har frigørelsen som hovedmål, og som i øvrigt også har et styrket nordisk samarbejde på sit program, men frit samarbejde mellem selvstændige grupperinger betyder ikke sammensmeltning.

En afsluttende bemærkning til T.W.T. skal være, at vi meget gerne modtager andre artikler fra hans hånd, og at vi godt ved, at et arbejde næsten altid kan gøres bedre. Det vil vi så bestræbe os på.

STØT FRIT NORDEN

i arbejdet for dansk folkestyre og et frit internationalt samarbejde med udgangspunkt i nordisk menneskesyn og fællesskab. Foreningen er tværpolitisk og uafhængig af andre organisationer. Bliv medlem eller abonnent.

Nærmere oplysninger hos
landssekretær

Leif Kajberg
Klirevænget 31,
2880 Bagsværd
tlf. 44 98 29 32

Eller

Bent Brier
Græsted Vænge 23
3230 Græsted
tlf. 48 39 30 25

Eller besøg vores hjemmeside:
<http://www.fritnorden.dk>

FRIT NORDEN'S ÅRSMØDE 2001

afholdes

25. AUGUST

i Borgerforeningens Hus,
Nr. Voldgade 63,
Nyborg.

Dagsorden i henhold til
vedtægterne.
Nærmere program i næste
nummer.

NB!

Mødet afvikles i år på én dag.
Reserver dagen.
Vi håber på et godt fremmøde.

Styrelsen

Frit Nordens styrelse

Bent Brier
Græsted Vænge 23
3230 Græsted
tlf 48 39 30 25

Leif Kajberg
Klirevænget 31
2680 Bagsværd
tlf. 44 98 29 32

Birtha Bigum
Lyngsoddevej 62
7000 Fredericia
tlf. 75 94 53 31

Jesper Morville
Christianshvilevej 3 I. sal
2920 Charlottenlund

Dora Sørensen
Slusevej 26
2300 København S
tlf. 32 51 08 67

Hanne Kock
Ryslingevej 24
8270 Højbjerg
tlf. 86 14 78 30

Ellen Koch
Eckersberggade 42
5230 Odense
tlf. 66 11 33 39

Birgit Lerstrup
I.P. E. Hartmanns Allé 2-b
2500 Valby
tlf. 36 16 22 62

Esther Lange
Østerløkke 12, Bov
6330 Padborg
tlf. 74 67 38 46

Suppleanter:
Else Lerstrup, Poppelvej 4
4390 Vipperød
tlf. 59 18 25 35

Jacob Buhl, Trousløkkevej 11
5960 Marstal

